

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

MEDITATIE

De Zoon des mensen verhoogd

En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, also moet de Zoon des mensen verhoogd worden; opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe (Joh. 3:14, 15)

Mozes is met het volk Israël op weg naar Kanaän. God de HEERE onderhoudt Zijn volk met manna. Maar... de Israëlieten worden dit voedsel beu. Hun ziel walgt ervan. De HEERE had beloofd hen te zullen brengen in Kanaän; in het land vloeïende van melk en van honig. Maar ondanks Zijn belofte van die heerlijke toekomst en ondanks Zijn goedheid die ze tot hiertoe hadden ervaren, komt het volk (weer) in opstand.

God straft: vurige slangen bijten met dodelijke beten. En pas dan komt het volk tot inzicht en zegt tegen Mozes: wij hebben gezondigd, omdat wij tegen de HEERE en tegen u gesproken hebben (Num. 21:7). En Mozes? Hij bidt en de HEERE geeft een middel tot genezing. De koperen slang. Als iemand op die slang, bevestigd op een paal, ziet, zo zal hij genezen worden en leven.

En dan schrijft Johannes in zijn evangelie: also moet ook de Zoon des mensen verhoogd worden. En zo is Hij ook verhoogd. We gaan er aan denken in de lijdenstijd. We worden weer bepaald bij Zijn verhoging.

Bij Zijn verhoging? Nee, zegt iemand, het is toch Zijn vernedering waar we bij stil gaan staan in de lijdenstijd? En dat is ook zo. De Zoon van God heeft in het bijzonder op het laatst van Zijn leven op aarde moeten gaan de ontzaglijk diepe weg van vernedering. Een weg waarin we Hem niet volgen kunnen. Een weg van lijden. Van smart zo groot als wij mensen niet mee kunnen maken.

En toch verhoging. De diepste vernedering van Christus zal zijn dan wanneer Hij tegelijk verhoogd wordt. De diepste vernedering zal zijn, juist dan wanneer Hij aan het kruis wordt gehangen. Aan de kruispaal hoog wordt opgericht. Hij werd verhoogd als eens de slang in de woestijn.

De Zoon des mensen moet verhoogd worden. Zo sprak Hij Zelf. Hij moest heengaan naar Jeruzalem en veel lijden en gedood worden. Later, na Zijn opstanding, zal de Verrezen Heiland het tot de Emmaüsgangers zeggen: also moest de Christus lijden, en van de doden opstaan ten derden dage.

Waarom moest dat nu? Waarom kon het niet anders? De Catechismus zegt: vanwege de gerechtigheid en waarheid Gods kon niet anders voor onze zonden betaald worden dan door de dood van de Zoon van God. De gerechtigheid van God eist het, dat de straf op de zonde ondergaan wordt. De toorn gedragen wordt. Maar geen mens kan dat ooit om daarmee de schuld af te betalen.

De Zoon des mensen heeft het willen doen. Uit onbegrijpelijk grote zondaarsliefde. Hij heeft het gedaan. Opdat Hij zó het Middel zou zijn tot behoud. Tot genezing van doodzieke zondaren. Tot redding van hen die ten dode toe wankelen. Hij heeft het gezegd vanaf de kruispaal: Het is volbracht. En de Vader heeft die prijs goedgekeurd. Hij heeft Zijn Zoon niet in de vernedering gelaten. Van Goede Vrijdag gaat het naar Pasen.

Hoe zullen wij de lijdenstijd beleven? Als we worden geroepen stil te staan bij Christus' diepe vernedering? Zal het ons aanspreken? Zal het ons brengen tot aanbidding? Denk eens aan de achtergrond van de tekst. Hebt u in het volk tijdens de woestijnreis uw beeld gezien? Kent u de belijdenis van het volk van toen: wij hebben gezondigd? De straf verdiend, maar mocht u ook doen, waar Mozes toe opriep: zien op de verhoogde slang? Mogen we omhoog blikken naar het hout dat een vloekhout genoemd kan worden? Hij die daar aan verhoogd werd droeg de vloek voor de Zijnen.

Als er nu een Israëliet was die gebeten was door een slang en niet opkeek naar de verhoogde slang, hij zou eraan sterven. Maar die het woord geloofde, zou leven. Alzo is de Zoon des mensen verhoogd, opdat een ieder die in Hem ge-

looft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Welk een belofte! Eeuwig leven, dat is oneindig veel meer dan genezing van een slangebeet om op aarde weer gezond te zijn. Die in Hem gelooft...

De tekst staat in het bekende Johannes 3. Bekend vanwege het onderwijs dat Jezus geeft aan Nicodemus. Het onderwijs over de onmisbaarheid van de wedergeboorte. Het nieuwe leven als een werk van de Heilige Geest. Dat wondere werk in het binnenste. Zonder dat kun je het Koninkrijk van God niet zien en niet ingaan. Zonder dat is er geen ware kennis van God en van de mens. Zonder dat geen erkennen van schuld en straf. Zonder dat geen waar geloof in de lijdende en stervende Christus. Zonder dat kunnen Zijn verdiensten ons niet eigen worden. Nu spreekt Joh. 3 zowel van de wedergeboorte als van het geloof. Wie wederomgeboren is, zal bemoedigd worden als hij de kenmerken daarvan in zijn leven mag ontdekken. Als je jezelf gaat herkennen bijvoorbeeld in degenen die door de Heere Jezus zalig worden gesproken. De armen van geest, de treurende, de zachtmoedigen, de hongerenden en dorstenden naar de gerechtigheid. Wie wedergeboren is, wie het leven ontvangen heeft, zal door Gods Geest ook tot geloof komen. Het geloof leren kennen, in welke mate dan ook, dat in Hem gelooft. In Hem, Die net als de slang verhoogd is. Die verhoogd is toen Hij het allerdiepst Zijn vernedering onderging. Het geloof dat alles van Hem leert verwachten. Die met Zijn sterven genoeg heeft betaald voor de schuld van al de Zijnen. Waardoor ze van de straf worden ontheven. Zij zullen niet verderven, maar het eeuwige leven hebben.

Dat geloof is net zo goed een gave van de Geest als de wedergeboorte. Wat kunnen er een vragen zijn. Heb ik nu dat geloof? Vergis ik me niet? Beeld ik me niet wat in? Is het niet te groot voor mij? Is het wel waarheid in mijn binnenste? De vraag naar waarheid wordt gesteld wanneer de Geest der waarheid in ons

werkt. Niet wanneer we met onze eigen geest in oppervlakkigheid conclusies maken. Die Geest maakt plaats voor Christus' werk. Die Geest getuigt en overbuigt en doet het weten: ook voor mij is Hij vernederd én verhoogd.

B.L.C. Aarnoudse

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een meditatie van ds. B.L.C. Aarnoudse opgenomen over Johannes 3:14 en 15 "De Zoon des mensen verhoogd." Ds. M.C. Tanis schrijft over 2 Tim. 4:17 onder het opschrift "Paulus' leven." Ds. P. Roos onderbreekt zijn schrijven over het huisbezoek om ons te informeren over doorgaande ontwikkelingen bij diverse personen wat hun standpunten betreft. Ds. K. Hoefnagel schrijft in zijn vragenrubriek over homofilie. Ds. P. den Butter schrijft opnieuw over Rehabeam en een column over het sluiten van de kerk in Rotterdam-west.

Ontmoetingsdag

De volgende ontmoetingsdag zal D.V. gehouden worden zaterdag 18 april in het kerkgebouw van de Chr. Geref. Kerk te Werkendam. Het onderwerp waar-

over gesproken zal worden luidt: *Christusprediking*. Sprekers: ds. M.C. Tanis "Christus de Gezalfde", ds. P. den Butter "Christus als Profeet", ds. J.P. Boiten "Christus als Hogepriester en ds. A. van Heteren "Christus als Koning."

Overlijden br. Beukers

Na een periode van ziekte en afnemen de krachten werd uit dit leven weggenomen ons gewaarde bestuurslid br. A. Beukers. Gedurende een lange reeks van jaren heeft hij met de liefde van zijn hart zijn krachten en tijd mogen geven aan onze stichting en aan ons blad. Zijn beginselvastheid, inzet en trouw zullen bij ons in dankbare herinnering blijven. Zolang het mogelijk was bezocht hij onze vergaderingen en ontmoetingsdagen. Hij laat een lege plaats bij ons achter, maar bijzonder zijn vrouw zal een groot verlies moeten gaan inleven. Vele jaren mochten zij samen zijn. Daar is nu een einde aan gekomen. Moge de Heere

Ambtelijke praktijk

PAULUS' LEVEN

2 Tim. 4:17

De roem in de Heere, het getuigen van de Heere is Paulus' leven. In alles. In zijn houding, in zijn spreken en in zijn zwijgen zag Paulus de goede hand van de Heere. In de rechtszaal. Tijdens de rechtszitting was de Heere kennelijk tegenwoordig. Ook de trouw van de Heere, Die een Waarmaker van Zijn Woord is, deed Paulus roemen. Niets wil hij zichzelf toeschrijven. Wat kunnen ambtsdragers veel leren van de houding van Paulus.

De levenspraktijk van Paulus laat zien dat hij geen vreemdeling is van de waarachtige bekering. Wanneer dat bij een ambtsdrager ontbreekt, kan hij alles in het werk stellen om zich met zijn rechtzinnigheid op de been te houden, maar hij zal de benen breken. Er kunnen ook mooie woorden gesproken worden. Maar die dienen vrucht van innerlijke overtuiging te zijn. Alles dient een zaak van het hart te zijn. Het is geboden op Paulus te letten.

Opvallend

Wanneer Paulus heeft doorgegeven wat de Heere gedaan had, namelijk bijgestaan en bekrachtigd, dan schrijft hij: opdat men door mij ten volle zou verzekerd zijn van de prediking en alle heidenen dezelve zouden horen (vs. 17). Overdenkend het gepasseerde moet hij de Heere bewonderen. De Heere heeft met de bijstand een bedoeling gehad. Over alles wat de Heere gaf en liet doen in houding en spreken gaat een helder licht op. Zijn prediking heeft een

mevr. Beukers bijzonder sterken en de verdere familie ook gedenken.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. donderdag 5 maart verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 26 februari.

AvH

CHR. Geref. BEZINNINGSKRING BINNEN DE CLASSIS LEEUWARDEN

Op D.V. zaterdag 21 februari as. Zal onze jaarlijks bezinningsmiddag bijeenkomst worden gehouden. Thema: "Wie is God?" Inleiders: Ds. P. den Ouden: De troon van God. Ds. A.A. Egas: de liefde van God. Aanvang 14.00 uur. In de pauze tijd voor ontmoeting en gesprek. Kinderopas en boekentafel aanwezig. Er wordt gelegenheid gegeven voor het stellen van vragen. Allen van harte welkom! Plaats: Chr. Geref. "Sionskerk" Hoofdweg 127 te Damwoude.

hoogtepunt bereikt. Getuigen te Rome. Getuige te zijn van Koning Jezus. In de rechtszaal stond Paulus tegenover Nero met Christus, de Koning der koningen. De Alleenheerser tegenover Ceasar de goden-zoon.

De christenhater

Het bolwerk van de Gode-vijandige wereld is aanwezig. Maar er moet geluisterd worden naar het evangelie van de eeuwige Vorst en Zaligmaker. We kunnen zeggen dat Paulus met ontroering en met blijdschap de boodschap des Heeren heeft doorgegeven. Nu, in het aangezicht van de dood, onderstreept hij wat hij in het afscheidsuur tegenover de ouderlingen te Efeze beleed: maar ik acht op geen ding noch houde mijn leven dierbaar voor mijzelfen opdat ik mijn loop met blijdschap mag volbrengen en de dienst welken ik van de Heere Jezus ontvangen heb om te betuigen het Evangelie der genade Gods (Hand. 20:24).

Het is te begrijpen dat een dienaar die vergrijsd was geworden in de dienst van de Heere zei: kon ik jonger worden, dan zou ik weer dienaar van het Goddelijke Woord zijn. Uit liefde tot mijn Zender. Het vermaak in de verkondiging van het Woord en het doel daarvan is mij alles.

De Heere gaat door

Dat er een bres gekomen is in de keizerlijke muur kunnen we lezen in de brief aan de Filippenzen. We weten wat Paulus geschreven heeft aan de gemeente te Filippi. Hij moest de groeten overbrengen van al de heiligen en bijzonder van hen, die behoorden tot het huis van de keizer

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren, Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C,

2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-2220131.

Email: pand@solcon.nl

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting

Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 10,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 8 dollar per jaar.

Advertenties € 0,34 (excl. btw) per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

(Filipp. 4:22). Nero kon nog zo het werk van de Heere tegenstaan. Maar hij raakt onderdanen kwijt. De triump van de Koning der koningen zal er zijn. Het verblijf in de gehuurde woning heeft de Heere ook willen zegenen. De soldaat of soldaten die Paulus bewaakten hoorden hem spreken en bidden. Hij zal ook met hen gesproken hebben. Paulus beheerste de Griekse taal. Der Heere bereikt Zijn doel ondanks de felle tegenstand. Dat kan ook nu moed geven. Inzet om verder te gaan. De Heere zal overwinnen. Opvallend is wat staat in het eerste hoofdstuk van de Filippenzenbrief. 'En ik wil, dat gij weet broeders, dat hetgeen aan mij is geschied, meer tot bevordering van het Evangelie gekomen is. Alzo dat mijn banden in Christus openbaar geworden zijn in het ganse rechthuis en aan alle anderen en dat het meerder deel der broeders in de Heere door mijn banden vertrouwen gekregen hebbende, overvloediger het Woord onbevreesd durven spreken' (Filipp. 1: 12- 14). Het is sterkend. In de gemeente van Filippi was men zeer ongerust. Paulus zat gevangen te Rome. Hoe zou het met hem zijn? Hoe zou het met hem gaan? Zou het leven of sterven worden? Van Epafroditus vernam Paulus van de onrust van de gemeente. Paulus neemt de vrees weg door te wijzen op wat de Heere door het gevangen zijn heen heeft gedaan. Wat Paulus overkomen is, heeft de Heere zelfs gebruikt tot voortgang van het evangelie. Paulus kwam voor het evangelie in de banden. In het rechthuis werd duidelijk dat Paulus niet om een misdrijf of om een politieke reden gevangen zat. Men heeft ontdekt in woorden en daden dat Paulus gevangen zat vanwege zijn geloof in Christus en om het evangelie van Jezus Christus. Dit feit, die zekerheid, heeft veel gedaan. Het leidde zelfs tot bekering. Zijn gevangenschap is tot rijke zegen geworden voor hen die nooit van Jezus Christus gehoord hebben. Hierin zien we de ongebondenheid van het Woord Gods. Door de kracht van Gods Geest behaalt het evangelie zijn overwinning. Daardoor worden mensen verlost van hun koning en verbonden aan Koning Jezus. Tot blijdschap en de aanbidding van 's Heeren trouw heeft Paulus gehoord wat er gebeurd is in de gemeente. Zijn gevangenneming heeft veel uitgewerkt. Het vertrouwen in de Heere is gekweekt. Het is toegenomen in plaats van afgenomen. En we moeten niet denken dat men leefde zonder enig gevaar. De situatie van Paulus spoorde hen zelfs aan om nog meer, duidelijker en rijker te gaan spreken. Wat men bij Paulus bemerkte verlamde dus niet maar stimuleerde. Paulus zelf kon ook niet nalaten te spreken of te schrijven. Juist in de gevangenis heeft hij dit veel gedaan.

En hoe dat gebeurde is ons duidelijk. Tot op het laatste uur van zijn leven wil hij het vaandel van het evangelie laten wapperen. Strijders voor het evangelie kunnen wegvallen. Het kan soms zelfs lijken alsof het leger van satan de overwinning zal behalen. Het geloof in de Heere en de liefde tot Zijn werk dringt tot volhouden. Wetend dat het werk niet ijdel is in de Heere. Het Koninkrijk des Heeren zal uitgebreid worden. Het aantal burgers door de Heere bepaald zal er komen. De verkiezing des Heeren is onberouwelijk. In onze tijd hebben we niet alleen een postmoderne cultuur, maar ook een modern christelijke cultuur, waarvan de invloed merkbaar is in de kerken. Theoretisch en praktisch. Ambtsdragers, bijzonder predikanten, dienen zich bewust te zijn, dat ze in de frontlinie behoren te staan. Is Christus en Zijn rijk het niet waard om te strijden? Maar dan dient er wel gestreden

te worden zoals Paulus zegt en toe opwekt: Mijn broeders wordt krachtig in de Heere en in de sterkte Zijner macht (Efeze 6:10). Nu spoort de Heere daartoe Zelf aan. Een sprekend voorbeeld daarvan vinden we in het begin van het boek Jozua. Als Jozua op het punt staat tegen de Kanaänien te gaan strijden zegt de Heere tot hem: Gelijk als Ik met Mozes geweest ben, zal Ik met u zijn. Aan die bemoediging, aan die zekerheid wordt door de Heere toegevoegd: Wees sterk en heb goede moed (Jozua 1: 5 en 6a). Zo de strijd tegen de vijanden. Ook vandaag dragend de geestelijke wapenrusting. Niet met de bezieling van een Jehu, maar met de drang van Paulus. De liefde van Christus dringt (2 Kor. 5:14). Dat was de motor van al zijn bezigheden. Een voorbeeld ter navolging.

M.C. Tanis

Kerkelijk actueel

DOORGAANDE ONTWIKKELINGEN

De laatste weken zijn er opvallende uitspraken gedaan over dr. S. Paas en zeer recent ook over Andries Knevel. Het viel mij op, omdat deze namen voor de lezers van ons blad niet onbekend zijn. Ik heb eerder vraagtekens geplaatst bij hun opvattingen; let wel, bij hun opvattingen, niet bij hun persoon. De zaak is van belang. Nu dus even geen huisbezoek, maar aandacht voor deze ontwikkelingen.

Rond de persoon van Andries Knevel is inmiddels heel wat stof opgewaaid. Hij erkende nu anders tegen het Bijbels getuigenis over de schepping aan te kijken dan in het verleden. Geen piramide, maar een mozaïek. Hij bedoelde de gedachte van het hellend vlak te weerspreken. Drs. A.J. van Delden en J.J. Frinsel, later ook dhr. Mateboer, oudgedienden van de EO, trokken hierover aan de alarmbel. Deze koerswijziging betreft volgens hen ook de EO als omroep. In december 2007 schreef ik een artikel over Knevel onder de titel: Evolutie. Het ging toen niet over de evolutieleer, maar over ontwikkelingen bij Knevel. Dr. W.J. Ouwenel werd in de pers mede in verband gebracht met de uitspraken van Knevel. Beide zijn zij invloedrijke trendsetters in het geestelijke en kerkelijke landschap van Nederland. Een andere persoon, ook meermalen door mij genoemd, is dr. S. Paas, eveneens lid en tevens ook kerkelijk werker van onze kerken en een vruchtbaar publicist, die allerwegen de aandacht trekt. Ik heb vraagtekens geplaatst rond een artikel van Paas in ons Jaarboek. Maar ook eerdere uitingen van Paas werden indertijd voor het voetlicht gehaald. Wat blijkt nu? Diverse Vrijgemaakte pre-

dikanten hebben openlijk bezwaar aangetekend tegen de benoeming van Paas aan de opleiding van de GKV.

Opvallend. Mensen uit meer progressieve groeperingen zijn verontrust. Mensen uit onze eigen kringen delen deze verontrusting niet of nauwelijks en blijven afzijdig.

De lezers van ons blad moeten weten dat ons bestuur en de redactie van ons blad de laatste tijd allerlei kritische geluiden bereikten. Niet verkeerd bedoeld en in een goede setting geplaatst. En als broeders van dezelfde kerk is het ook heel goed om met elkaar eerlijk en open te spreken over bestaande verschillen. Ik wil dus op geen enkele manier verwijten maken aan diegenen die richting BHP bezwaren inbrachten. De broederlijke verhoudingen hebben er mijnerzijds absoluut niet onder geleden. De duidelijkste aanleiding tot de genoemde afkeuring lag rond de publicatie van een ander, namelijk dr. W.A. den Boer. Maar de afwijzende stellingname van meerderen betrof toch een algemene onrust ook over andere zaken en personen.

Wat daarbij echter wel tot nadenken stemt, is het feit, dat we onder elkaar de grootste moeite gevoelen om elkaar te overtuigen van de noodzaak tot kritisch

nadenken over verschuivingen binnen de kerk. Het stelt teleur dat we binnen onze eigen kringen gevoelens van vreemding opmerken, over en weer, terwijl er dan bijvoorbeeld binnen de GKV mensen zijn die herkenning oproepen. Verontrusting in kringen van de Vrijgemaakten, bij dhr. Frinsel, bij dr. Meijering (Remonstrants theoloog), soms bij mensen uit de Gereformeerde kerken, en waar blijft dan de "Refozuil?" Het is als in een hele lange trein: mensen voorin zien de opdoemende gevaren terwijl reizigers achterin er geen weet van hebben; ze zien het (nog) niet.

De voorzitter van de Gereformeerde Bond, Ds. H.J. Lam, noem ik ook in dit verband. Hij besprak het inmiddels bekende boek van Dr. Meijering: Het roer moet om! Ds. Lam stelt de klemmende vraag: Moet ook onder ons het roer niet om? Die vraag speelt door zijn hele artikel heen. IK benadruk de paar woorden "onder òns". In dat besef hebben we steeds willen schrijven. Die twee woorden slaan op onze kerken (in ons geval), maar ook op onze gemeenten rond ons blad en ook op onze en mijn positie binnen de kerk. Wij, u en ik, wij moeten tot bezinning komen, in onze kerken, in onze gemeenten, ieder in zijn of haar eigen leven. Ik geef een lange zin van Ds. Lam door: "Laten we in elk geval zo eerlijk zijn onszelf af te vragen of we niet in het emancipatieproces zitten dat twee generaties geleden de Gereformeerde kerken kenmerkte en nu bezig is bij de gereformeerd Vrijgemaakten. En dat onderhuids ook in de afgescheiden kerken ter rechterzijde gaande is".

Ook onder ons zijn deze waarschuwendes geluiden hier en daar wel gehoord, maar de karavaan trekt redelijk gerust verder. Het is in onze kerken, breeduit genomen, geen nijpend en dreigend probleem, er is geen eenparig besef van de crisis. Het signaleren van deze symptomen vraagt wijsheid en die wijsheid hebben ook wij lang niet altijd; ik erken dat opnieuw. Maar waar blijft de stem van zovelen, die beter zouden moeten weten? Onder ons leeft teveel het aarzelend gedogen. Maar misschien kunnen de genoemde stemmen ons de ernst van de situatie doen inzien. Er is over de breedte van onze kerken een sluipende, maar tegelijk ook een snel om zich heengrijpend verwoestend vuur bezig, dat weinig meer overlaat van onze Bijbelse beginselen. Wie zo eens enkele kerkdiensten beluistert op Internet, beseft met mij wat er aan de hand is. U kunt ook terecht op de site "Een in waarheid" (GKV), waar schokkende video's te zien zijn. De idee van de glijdende schaal of het hellende vlak krijgt dan grote actualiteit. Trouwens, ook in een mozaïek kan er zoveel veranderd worden dat

een lam een wolf wordt (Joh.10:12). Het verraderlijke ligt in de omslag die velen maakten. Men begon in Bijbelse verbondenheid, gaandeweg echter veranderde men van standpunten en stelde men de opvattingen bij. De EO is een grote zegen (geweest); er werd naar geluisterd, van dag tot dag; langzaam zijn de posities verschoven met het gevaar dat u en ik argeloos meegaan.

Wat mij ook opviel in de verontrusting van van Delden is de waarschuwing die hij speciaal richt aan het Reformatorisch Dagblad. Waarom doet hij dat? Het onderstreept mijn betoog van hierboven. Drs. van Delden noemt het RD wellicht in dit verband vanuit een gevoel van onrust. Nu moet ik zeggen dat de zaak van de evolutie in grote lijnen in de krant goed gebracht wordt. Er zijn duidelijke signalen die spreken van verbondenheid met het Bijbels getuigenis. En natuurlijk geldt dat ook van heel veel andere artikelen die dagelijks onze aandacht vragen. Maar er zijn bij de rol van de pers toch wel heel wat vragen te stellen. In een vrijgemaakt bericht trof me een ongezouten opmerking over het aandeel van het Ned. Dagblad (ook binnen onze kerken veel gelezen) in het kerkelijke afdrijven binnen de GKV. De pers kan daarin heel veel betekenen, ten goede en ten kwade. Het RD steekt ongetwijfeld gunstig af bij allerlei ander kranten-gemiddel. Toch lijkt het me goed dat van Delden het RD noemt. Ze moeten achterin de trein ook weten wat er voorin aan de hand is. Helemaal gerustgesteld kunnen we absoluut niet zijn over ons dagblad. Hier moeten we net zo goed de vinger aan de pols houden. Er gaat best heel wat mis, ook in de kolommen van het RD. Gaat de openheid zo ver, zoals onlangs, toen een schrijveres op de opiniepagina het idee verdedigde dat de mens toch gerust van de aap af kan stammen? Ik denk dat de krant trouwens de opiniepagina heel goed in beeld moet houden. Hoe vaak hebben ook mensen als Knevel e.a. niet de gelegenheid gehad op veel te grote schaal om hun gedachten onder ons te verbreiden? En vaak zonder commentaar. Er is over het algemeen een brede openheid naar bijvoorbeeld de evangelische beweging. Natuurlijk, het hoort tot het takenpakket van een dagblad om aandacht te hebben voor alles wat er gebeurt. Ik wil ook niet ontkennen dat er veel is in evangelische gemeenten, waarmee wij ons verbonden kunnen voelen. Maar beseft de journalistiek wel altijd de grote waarde van de Gereformeerde belijdenis; staat deze niet alom en blijvend op de tocht in genoemde kringen? Waarom niet eens geput uit de artikelen van ds. De Heer in de Saambinder, waarin

goede voorlichting wordt geboden over de evangelische richting?

Ook bij het RD merk ik een zekere naviteit op. Ik proef een benadering van allerlei verschijnselen in de geest van: er zijn daar toch ook wel goede dingen; en bij ons is het toch ook allemaal niet volmaakt? Dat is een goede insteek en niemand kan de waarheid ervan ontkennen. Maar ik ben heel niet gerust over het bewaken van het geestelijk erfgoed, dat er nog is. Wijlen br. Jan de Vries, destijds lid van de gemeente in Damwoude, merkte eens op dat de krant veel te groot werd. Het gevaar wordt dan dat de organisatie draaiend moet gehouden worden. Dan hebben we het Darwinjaar en het Calvinjaar nodig, om daarmee alle ruimte buitenproportieel op te vullen. En noch het een, noch het ander brengt soms veel goeds.

Hoe werd geschreven over de gospelmuziek? Welke kerkelijke lectuur komt op tafel, als u de rubriek "Kerkelijke Pers" bekijkt? Hoe taxeert men de situatie binnen onze kerken en hoe kritisch of niet-kritisch is men naar allerlei eigentijdse verschijnselen? Als u Visie veertig jaar leest, zoals ik, ben je bang voor parallelle ontwikkelingen rond het RD. Zeker, op grote afstand, maar toch in dezelfde trein. Zoals wij allen. Hopelijk brengen al deze verschijnselen ons aan de troon der genade. De worteloorzaak van alle verval ligt in het persoonlijke leven. De Heere kan ook tegen u en mij zeggen dat we ons om veel dingen bekommeren, maar dat slechts één ding nodig is. Maar, zult u zeggen, de problemen liegen er niet om en ze doen zich aan ons voor. Ik bedoel echter dat we alle dingen vanuit dat ene nodige moeten beoordelen. Zoek eerst het Koninkrijk van God en al deze dingen zullen u toegeworpen worden. De vreze des Heeren laat licht vallen over het gehele leven. De godzaligheid is tot alle dingen nut. Daar ligt bij ons allen de uiteindelijke oorzaak. Daar sta ik dan niet buiten en u ook niet. Dr. Meijering heeft gesteld dat zijn generatie, mijn generatie blijkbaar er niet in geslaagd is om de geestelijke kracht der dingen door te geven. De kern der zaak, het geloof in Christus, beleefd in een arm zondaarsleven tot rijkdom en grote blijdschap, ligt onder het stof. Die leegte gaan we dan opvullen met allerlei kerkelijke zaken. Daar gaan we het dan over hebben en de vele kerkelijke hete hangijzers worden gretig op onze tafel gelegd. We moeten er toch wat mee? Zeker wel, maar vanuit de bediening van Gods Geest, niet vanuit kerkelijke rapporten en krantenartikelen. Niet vanuit de tijdgeest maar vanuit de Geest der aanneming. Feitelijk zou de tijdgeest ons daarheen moeten drijven. Dan zijn plot-seling allerlei moeiten opgelost. 't Recht-

vaardig volk zal welig groeien, daar twist en wrok verdwijnt. Het is het probleem van de gebroken bakken, van de koperen schilden, van de nieuwe lap op een oud kleed. Laten we biddend meeleven met allerlei mensen die op gladde plaatsen staan. De Conservatieven in Amerika spraken al heel snel (het was ook al heel snel zichtbaar) hun teleurstelling uit over maatregelen die Obama trof, kort na zijn installatie. Maar men riep op tot gebed. En dat gebed vermag veel. Ook nu nog, ook onder ons. Maar om te gaan bidden, moeten we eerst de problemen en de schuld zien. Zo wast de ene hand de andere. Laten we in onze kerken tot een breed gesprek mogen komen over deze dingen. Nog eens Ds.

Vragenrubriek

Iets over homofilie.

Het is een veelbesproken onderwerp: homofilie. Daarom zal ik er nu niet veel van zeggen. Ik wil mij beperken tot het beantwoorden van een vraag, die gesteld is om beantwoord te worden in ons blad. De vraag lijkt heel eenvoudig: mag iemand die homofiel is, deelnemen aan het Heilig Avondmaal? Ik moet raden naar de achtergrond van deze vraag. Als zij gesteld is tegen de achtergrond van een Avondmaalsbediening, waarbij twee samenwonende (dus praktiserende) homo's toegelaten worden, dan kan mijn antwoord slechts zijn: nee! Zij mogen niet aan de heilige dis plaats nemen. Het Avondmaal wordt ontwijfd en Gods Naam onteerd. Men praktiseert immers iets dat tegen Gods wil ingaat? Een ieder die tegen Gods wil ingaat, hij zij hetero of homo, laadt daarmee een oordeel op zich. Voor hen geldt: afblijven! Al is dat niet het enige. Afblijven en doorgaan met een door God verboden leven roept eveneens om het oordeel van God. Het is afblijven en je bekeren.

Maar als het gaat om een niet praktiserende homo? Natuurlijk mag hij deelnemen aan het Heilig Avondmaal. Mits hij natuurlijk de Heere vreest. Want Christus heeft het Avondmaal alleen voor Zijn gelovigen verordeneerd, zoals ons Avondmaalsformulier terecht stelt. Het Heilig Avondmaal is dus voor allen die in Christus leerden geloven. Wat is dat: geloven in Christus? Dat is als een ellendig en arm en schuldig zondaar de toevlucht nemen tot Hem, wetend dat je bij Hem terecht kan en dat Hij je niet zal uitwerpen. Toch wil ik nog meer erover zeggen. Namelijk dit, dat wij allen van nature praktiserende zondaren zijn. Wie een vrouw aanziet om haar te begeren, pleegt daarmee in zijn hart overspel, zo zegt de Heere Jezus, Matth. 5:28. Wij

Lam: "Onze gemeenten ontwikkelen zich namelijk volop. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de bezinning op de liturgie, die in veel plaatsen gaande is. En uit het uiterlijk van de gemeente, met name 's zondags. En misschien wel met name uit de prediking". En dus: het roer moet om. Het gebeurt als de Heere gaat spreken. Laten we daarom bidden en smeken. Dan alleen is er hoop. Ons gebed zij: "Wek Uw macht op voor het aangezicht van Efraim en Manasse en kom tot onze verlossing; o God, verschijn blinkende". Smee om die verschijning, om die blinkende, overtuigende verschijning van de Drieënige God. O, daalde 't heil uit Sion spoedig neer!

P. Roos

zondigen met gedachten, woorden en werken. Wij struikelen allen in vele, Jakobus 3:2. Alleen al in woorden. Nie Daar moet een mens achter komen en dat is het werk van Gods Geest. Dan wordt het ons tot schuld en tot smart en er komt een strijd tegen het kwaad, een strijd die er tevoren niet was. Mensen die er achter komen wie en wat zij zijn, krijgen behoefte aan troost. Die zullen, ook door Gods Geest, vertroost worden door een gelovig zien op de Persoon en het werk van Hem Die volmaakt is, Sions Borg en Middelaar, de Heere Jezus Christus. Hij was een praktiserende Rechtvaardige. En daarin ligt mijn behoud. En dan nog wat. Als het van iemand bekend is dat hij homofiel is, vraag ik me af hoe men dat weet. Dat moet de persoon zelf kenbaar hebben gemaakt. En daar heb ik enige bedenkingen bij. Als ik het bij mezelf zou ontdekken, zou ik het voor mezelf houden. Ik weet wel, de een is de ander niet. Er kan behoefte zijn om je ontdekking met een ander te delen, omdat je een uitlatklep nodig hebt, steun in je ongetwijfeld zware strijd. Dat kan goed en heilzaam zijn. Al moeten we ook bedenken dat de Heiland de beste Vertrouwensarts is en dat je bij Hem altijd en met alles terecht kan. Hij is bovendien een almachtig Koning Die onze krankheden kent en liefderijk geneest. Als mensen in onze, kerkelijke kringen, hun geaardheid naar buiten brengen, vrees ik dat ze aangestoken zijn door de geest van de tijd, die ons oproept om voor onszelf en onze mening en onze gevoelens uit te komen, zonder schaamte. Ik ben nu eenmaal zo en dat heeft iedereen te accepteren. De ander moet verdraagzaam zijn. Een schaamtegevoel is onjuist, zo denkt men. Gooi je vijgebladeren maar weg! Toen onze eerste ouders vielen, was er terstond de schaamte. De kinderlijke argeloosheid

Rotterdam-west

De gemeente Rotterdam-west zal worden opgeheven. De kerk aan de Coloniastraat gaat dicht. Ach ja, het was te voorzien; het aantal kerkgangers daalde met het jaar. Op den duur is dan een besluit tot opheffing onvermijdelijk.

Het doet me meer dan ik had gedacht. Terwijl Rotterdam-west voor mij toch maar een decennium lang mijn thuisgemeente is geweest. Maar dat decennium was wel een heel belangrijke periode in mijn leven. Het was de tijd waarin ds. Laman er predikant was. Van hem kreeg ik catechisatie en hij was zelfs ook een tijd lang voorzitter van de joudvereniging. Hij was de man die ons probeerde wijs te maken dat waar verstand zit, geen haar kan groeien. Wij keken dan naar zijn kale schedel en dachten er het onze van. Een zeer minzaam mens was hij. Goedig ook, te goedig soms.

Bij hem en vooral bij zijn preken blijven mijn gedachten steeds weer haken. Wat heeft hij het Evangelie op indringende wijze in dat kerkgebouw gebracht. Die preek over de slang die gebeten heeft eer de bezwering geschied was. En de laatste nabetrachtingspreek. Over het slot van Hosea 2: de ontrouwe bruid wordt door de Heere toch weer ondertrouwd en zij ontvangt rijke beloften. Dan mag ze zeggen hoe ze dat vindt. Ze kan echter niet meer uitbrengen dan: O mijn God! Die preek weerklinkt nog in mijn oren.

Wonderen zijn er in zijn tijd in dat kerkgebouw gebeurd. De muren kunnen niet spreken. Veel van dit soort wonderen onttrekt zich trouwens ook aan ons oog. Ja, aan ons oog, maar niet aan het oog der engelen. Zij waren er getuige van en ze hebben zich verheugd.

Rotterdam-west is straks verleden tijd. Ik herinner me de vele kerkgangers in Rotterdams straten op weg naar een kerkgebouw op zondagmorgen. En er waren heel wat kerkgebouwen. Nu zijn op die zelfde tijd de straten vrijwel leeg, want de stad slaapt uit na het nachtlevens en kerkgangers zijn er bijna niet meer. Daar kun je wel een column over schrijven, maar geen vrolijke. Daar kun je alleen maar in alle ernst over schrijven. Het is ook ernstig. Iemand zou een boek kunnen schrijven: Hoe God verdween uit Rotterdam. Of uit Amsterdam. Of uit Utrecht. Over een paar decennia misschien ook: Uit Barneveld. Wil dit voorkomen worden dan dient godsdienst meer dan vorm te zijn. 'Keer weer, O God der legermachten, zo zullen w'ons voor afval wachten'.

P. den Butter

was weg. En in die omstandigheden hielp geen vijgeblad. Wat deed nu de Heere in Zijn lankmoedigheid en goedheid? Hij heeft ze kleding gegeven. Wat geeft dat toch een behaaglijk gevoel. Daarmee kun je je bewegen onder de mensen en voor God.

Dus als ik bij mezelf ontdek dat ik homofiele gevoelens heb, dan moest ik mij schamen? Inderdaad. En dan ook voor die gevoelens op zichzelf, maar meer nog voor het feit dat er door de zonde zoveel scheefgroei in het leven gekomen is. Ongerechtigheid, noemt de Bijbel dat. Niets staat meer recht. Alles staat krom en scheef. Alles moet weer rechtgezet worden door de Heere. En zo zal het straks op de nieuwe aarde zijn. Daar zal gerechtigheid wonen. Daar zal alles weer 'reg kom'!

Ik wil niemand bezeren, niemand kwetsen. Want er wordt in het verborgen veel gezondigd, maar ook veel geleden en gebeden. Het kruis is zwaar. Elk kruis is zwaar. Hoe langer je het draagt, hoe zwaarder het wordt. Iemand veroordelen om zijn geaardheid mag ik niet. Maar ik mag wel zeggen dat Gods Woord ons veroordeelt. En niet alleen de homofiel, maar ook de rechtzinnige predikant, die soms zo bewogen preken kan. Het Woord van God veroordeelt namelijk de zonde die in ons woont. Het boze hart, van waaruit moord en doodslag, hoererij en dieverij en allerlei ongerechtigheden voortkomen. En daarover moet ik nu in de schuld komen. En hij die zich schuldig weet, schaamt zich ook en durft zijn ogen niet op te slaan naar de hemel. En toch roept hij om Gods genade. Die hij dan ook zeer zeker ontvangt. Omdat God met Zijn Zoon in het oordeel geweest is, toen Hij onzer aller ongerechtigheid op Hem deed aanlopen. Die schaamte doet ons het kleed dat God ons biedt aannemen. Wat is God toch goed dat Hij niet alleen de schuld, maar ook de schaamte wegneemt. Wat schaamde de verloren zoon zich toen hij in zijn vossen voor zijn vader stond. En zijn vader wees hem niet minzaam een plaatsje in de bijkeuken, maar hij kreeg het beste kleed aan en mocht bij vader aan tafel. Zo goed is nu God. Om Christus' wille, Die publiekelijk naakt aan het kruishout hing! Hoe dierbaar wordt Hij mij! Hij voor mij, daar ik anders straks naakt voor God moet verschijnen!

Tot onze vraagsteller en tot allen die dit leest, komt dus de vraag of wij persoonlijk schuld en schaamte kennen. Voor onze natuurlijke schaamteloosheid. Voor onze dromen en fantasieën. Voor onze heimelijke begeerten. Maar ook voor onze daden. Een mens die zich al verder van God verwijdt, wordt steeds brutaler en schaamtelozer.

Kan een mens van zijn geaardheid afko-

men? Jazeker, al blijft hier alles ten dele. Maar hij die Christus' bloed en Geest nodig kreeg, en daarom de gang naar het Heilig Avondmaal maakte, die zal straks

Bijbelstudie

REHABEAM - 7

2 Kronieken 11:18-12:1
1 Koningen 14:22-24

Mede in verband met de komst van verschillende godvrezende mensen uit het Tienstammenrijk beleefde het volk van Juda een goede, zegenrijke tijd. Die tijd duurde jammer genoeg niet zo erg lang. Slechts drie jaren. Na die drie jaren keerde het getij. En zoals elke wisseling van de getijden langzaam gaat, zo zal het in Juda ook wel langzaam zijn gegaan. Maar het werd wel anders. De dienst des Heeren raakte meer en meer in vergetelheid en er ging op godsdienstig terrein een andere wind waaien.

Een andere wind

Vers 1 van 2 Kronieken 12 vertelt ons dat Rehabeam de wet des Heeren begon te verlaten. Hij was sterk geworden. Althans dat meende hij. Het koninkrijk was bevestigd, mede dankzij de komst van die vele migranten uit het Noorden. En toen ging Rehabeam denken dat hij God niet meer nodig had. En dat het ook niet meer nodig was naar de wet van de Heere te leven. Hij kon nu zijn eigen koers bepalen en zijn eigen weg kiezen. Toen kwam dus ook openbaar dat hij in de voorafgaande jaren niet oprecht de Heere gediend had. Zijn gehoorzaamheid aan Gods wet was slechts een uiterlijke geweest; een gehoorzaamheid waar zijn hart buiten stond. En dat was niet alleen bij Rehabeam het geval. Dat was eveneens zo bij de grote meerderheid van het volk van Juda. Onder invloed van de priesters en Levieten ging dat volk wel in de rechte weg, maar ook zij deden het niet van harte. Het lijkt er zelfs op dat de afbuiging van de weg nog eerder plaats vond bij het volk dan bij de koning. Dat zou afgeleid kunnen worden uit 1 Koningen 14:22, waar we lezen dat Juda deed wat kwaad was in de ogen des Heeren. Dus het volk diende God niet meer. Men begon er genoeg van te krijgen altijd te moeten leven naar Gods wil. Er gingen stemmen op om - net als in de tijd van Salomo - ook plaats in te ruimen voor andere goden. Nooit overwonnen zondige neigingen in hun harten hadden er niet genoeg aan om alleen de Heere te dienen. Waarom ook niet de afgoden vereren? En dan natuurlijk inclusief allerlei praktijken die met de afgodendienst gewoonlijk gepaard gaan. Zoals aparte heiligdommen op allerlei plaatsen en ook nog jongens en meisjes

zonder vlek en rimpel voor Gods troon staan. Op de nieuwe aarde zijn er geen homo's meer. En ook geen hetero's.

K. Hoefnagel

die in die heiligdommen dienst doen in de tempelprostitutie. In die heiligdommen staat immers de vruchtbaarheidscultus centraal en dus dient daar vrije omgang te zijn tussen de geslachten. De schrijver van Koningen laat zien hoe de Heere over deze verandering in godsdienst denkt. Hij wordt ermee tot ijver - naijver - verwekt. Zoals een jaloerse echtgenoot zich voelt als hij tot de ontdekking komt dat zijn vrouw hem ontrouw is geworden en de huwelijksrelatie verbroken heeft. Is het volk van Abraham niet Gods vrouw? Wat heeft zij dan te doen met andere mannen? Nee, dat zal God niet verdragen. Nota bene vanwege deze zonden heeft Hij de oorspronkelijke bewoners van het land verdreven en ten onder gebracht. De gruwelen die zij bedreven wilde Hij niet langer aanschouwen. Zal Hij dit kwaad dan in Zijn verbondsvolk verdragen? Geen sprake van!

Het gevaar van het goede leven

Het was goed in Juda die drie jaren. Dat vond Rehabeam ook. Na de vernederende gebeurtenissen in Sichem brak er in zijn verkleinde rijk een tijd van vrede en welvaart aan. Er was rust. En toen steeg het Rehabeam naar het hoofd. Verder kon hij het zelf wel. God was niet langer nodig. De tijd was nu gekomen om zelfstandig en onafhankelijk te zijn. En het volk had hij mee, helemaal. Waar hebben we dat meer zien gebeuren? Dat de veranderde mentaliteit onder het volk de overheid aanleiding geeft om de wetten te veranderen. Verandert het denken over abortus, euthanasie, het huwelijk, homoseksualiteit en dergelijke, dan komt de overheid - misschien wel wat aarzelend, maar toch... - ook over de streep en de wetgeving wordt aangepast. Typisch iets van wat we democratie noemen. Het volk regeert immers? Is dat dan tevens niet een aanwijzing dat democratie ook niet alles is? Maar Juda was geen democratie. Dat was nog altijd een theocratie. En in een theocratie kan het volk willen wat het wil, maar daar is God de Wetgever. En Zijn wetten blijven gelden, ook al zou niemand ze meer gehoorzamen. Is niet een van die wetten: Geen andere goden voor Gods aangezicht?

Maar al kennen wij in ons land dan niet de theocratische regeringsvorm, voor kerkmensen blijft de norm die God heeft ingesteld toch wel bestaan. Waarom is er dan ook onder hen zo vaak een verlaten van de wegen des Heeren? Wat is daar-

van de oorzaak? Hebben we het te goed? Is ons leven van dien aard dat we niet eens meer beseffen dat we afhankelijk zijn van de zegen des Heeren? Kunnen we onszelf wel redden? En moeten we de ruimte hebben om onze neigingen te volgen en niet altijd gehinderd te worden door Gods instellingen? Zijn we daarom bezig met het altijd maar weer oprekken van die normen en eigenmachtig uitleggen van Gods wetten? Laten we dan maar goed bekijken wat er in ons land aan de gang is. Van het een komt het ander. Als je elke keer een steen uit de muur weghaalt is er straks van de hele muur niets meer over.

Natuurlijk willen we allemaal wel een goed leven. Wat rust, wat welvaart, wat luxe, wat extra vrije tijd, niet zo krap bij kas zitten, wie zou deze dingen niet willen? Misschien de thuis- en daklozen, maar hun levensstijl is nu eenmaal niet de onze. Maar verder wil iedereen wel een goed leven. Het zij u gegund. Maar zie dan wel de gevaren die er aan verbonden kunnen zijn. En zijn onze benen sterk genoeg om de weelde te kunnen dragen? Vertrouw niet op uw eigen hart. Wie dat wel doet wordt door Salomo een zot genoemd. Weet u wat beter is? Het gebed van Agur in Spr. 30. Het gebed om bewaard te worden voor armoede, maar ook voor rijkdom. Voed mij met het brood mijns bescheiden deels...

Rehabeam prive

Er zat dus weinig geestelijke ruggegraat in Rehabeam. Verandert de wind dan buigt Rehabeam mee. Zijn we er verbaasd over? Eigenlijk hoeft dat niet. We konden het al wel weten uit wat we horen over Rehabeam's prive-leven. Daar licht de bijbelschrijver ons namelijk ook over in. Hoe ging hij thuis te werk? Hoe zag zijn gezinsleven eruit? Hoe was zijn verhouding tot zijn zonen? Van wat we over die dingen lezen kunnen we moeilijk vrolijk worden. Nee, niet alles wat Rehabeam deed was af te keuren. Hij deed ook verstandige dingen. Bijvoorbeeld toen hij zijn zonen over het hele rijk van Juda verspreidde en hen op verschillende plaatsen in zijn rijk een taak gaf. Hij sloeg daarbij niet een van zijn zonen over. Hij behandelde ze allemaal gelijk, zodat er geen afgunst kon ontstaan met alle gevolgen van dien. Bovendien zocht hij op deze manier te voorkomen dat als hij zou gaan sterven er strijd zou ontstaan over wie hem zou opvolgen als koning. Inderdaad, Rehabeam kon ook wel verstandig handelen. Had hij het in andere opzichten ook maar gedaan. Ook wat zijn gezins- en huwelijksleven betreft. Maar op dat punt toonde hij zich veel eerder een dwaas, die kennelijk ook niets geleerd had van de verkeerde dingen die zijn vader gedaan had.

Had Salomo er nu zoveel plezier van gehad, dat hij een goed gevulde harem had? Toch hield Rehabeam er ook een harem op na. Wel wat bescheidener dan zijn vader, maar evengoed achttien vrouwen plus zestig bijvrouwen! Waarom deed hij dat? Was het voor hem alleen maar een status-symbool, waaruit anderen konden afleiden hoe groot zijn macht was? Of was Rehabeam gewoon een ordinaire rokkenjager, zoals wij dat wel uitdrukken? Dat laatste zouden we kunnen afleiden uit de laatste woorden van 2 Kron. 11: Hij begeerde de veelheid van vrouwen. Ik weet, er is ook een vertaling mogelijk die zegt dat hij zorgde voor zijn zonen die hij over het hele land verspreid taken gaf, en die hij behalve voedsel ook een vrouw gaf. Maar mijns inziens is er geen reden om van de Statenvertaling af te wijken. Laten we maar zeggen: Rehabeam had graag een heleboel vrouwen om zich heen. En waarom zou dat zijn?

Wat er dan gebeurde? Waarover de gesprekken toen gingen? Was het in dat gezelschap dat gebeurde waar de Heere al in de zogenaamde koningswet voor gewaarschuwd had? In Deut. 17 lezen we aan welke bepalingen een eventuele koning in Israël zich zou moeten houden. Onder andere mocht hij voor zich de vrouwen niet vermenigvuldigen. Waarom niet? Die zouden zijn hart kunnen doen afwijken (vs. 17). Ja, de Heere heeft het wel geweten. En Hij wilde Zijn volk ervoor bewaren, dat er door een haremleven van de koning geestelijke en zedelijke verworping zou gaan komen over het hele volk. Intussen liet Rehabeam merken dat hij ook zo zijn voorkeuren had. Wat zijn vrouwen betreft hield hij het meest van Maacha, terwijl hij toch al eerder getrouwd was met Mahalath en Abihail. Deze vrouwen moeten zich daardoor wel achteruit gezet hebben gevoeld. Dat zal ook wel de nodige afgunst gegeven hebben. En van die Maacha koos hij een zoon uit, die hij tot kroonprins promoveerde, daarbij een paar oudere jongens passerend. Alweer een bron voor jaloezie. Hoe zou de sfeer in het paleis geweest zijn?

Verleiding

Het ging niet goed in Juda. Het ging ook niet goed in het paleis. Het symptoom van de decadentie daar is hetzelfde symptoom dat we in onze dagen zien. Veelheid van vrouwen. Niet iedere man zal daar net zo gevoelig voor zijn als Rehabeam was. Gelukkig die man die aan die ene vrouw, die God hem gegeven heeft ook echt genoeg heeft en die haar trouw blijft. Maar er zijn ook anderen. En de verleiding is er allerwege.

Als je moet wachten voor het rode stoplicht staat daar tegenover je soms een reclamezuil met daarop de afbeelding van vrouwelijk bloot. In de vorm van reclame

voor ondergoed. Maar ook wel in de vorm van reclame voor een andere auto. Daar moet ook zo nodig zo'n vrouw bij. Veelheid van vrouwen. Ze worden je opgedrongen. Je kunt er nauwelijks omheen. En soms gaan de reclamemakers wel heel ver en laten vrouwen zich verleiden om in de manier waarop ze poseren ook wel erg ver te gaan. En al de Rehabeammen vergapen zich.

Zijn we immuun voor deze dingen? Zijn de vrouwen immuun voor al die mooie mannen die op andere reclamezuilen worden afgebeeld? Want de verleiding wordt door de duivel maar niet alleen op de mannelijke sexe gericht. Als er ooit een tijd was waarin we veel moeten bidden dat de Heere onze ogen van de ijdelheden zal willen afwenden dan is het onze tijd. Zijn we er niet van overtuigd, lees dan Spreuken 7 nog eens. En denk ook nog eens een paar minuten na over Jezus' vraag in Luk. 18:8, of de Zoon des mensen als Hij wederkomt, nog wel geloof zal vinden op de aarde.

P. den Butter

Persberichten

LCJ EN HHJO BEKRACHTIGEN SAMENWERKING

VEENENDAAL – Het Landelijk Contact Jeugdwerk binnen de Christelijke Gereformeerde Kerken (LCJ) en de Hersteld Hervormde Jongeren Organisatie binnen de Hersteld Hervormde Kerk (HHJO) bekrachtigen dinsdagavond 3 februari in Veenendaal de onderlinge samenwerking door middel van de ondertekening van een samenwerkingsovereenkomst.

Met de ondertekening, in aanwezigheid van beide besturen, gaat de samenwerking tussen de kerkelijke jeugdorganisaties een nieuwe fase in. De afgelopen vijf jaar stonden in het teken van een projectmatige en verkennende samenwerking. De weg naar formele en intensieve samenwerking is met deze overeenkomst gebaad.

Zowel de Algemene Leden Vergadering van het LCJ als de Generale Synode van de Hersteld Hervormde Kerk gaven al eerder groen licht om de samenwerking te formaliseren. Dit is nu door beide jeugdorganisaties concreet uitgewerkt in een samenwerkingsovereenkomst.

"Op alle fronten is de afgelopen jaren op een principiële, constructieve en soepele wijze samengewerkt", stellen HHJO-voorzitter ds. K. J. Kaptein en LCJ-voorzitter Hendrik Kok vast. "Er is een duidelijke overeenstemming over het doel van kerkelijk jeugdwerk en de

ondersteuning die daarbij moet worden geboden. We zijn dankbaar voor de constructieve samenwerking tussen besturen, werkgroepen en commissies van onze organisaties."

Gezamenlijke uitgaven

Het LCJ en de HHJO hebben de achterliggende tijd besloten om samen in eigen beheer ontwikkeld materiaal uit te geven ten behoeve van het -12, 12-16 en 16+-jeugdwerk. Inmiddels zijn er al een aantal gezamenlijke uitgaven tot stand gekomen, onder meer een uitgave over Hyves, over seksualiteit en een Bijbelstudie over mensen rondom Jezus. Op dit moment zijn uitgaven over alcoholgebruik en Bijbelstudies over Bijbelse woorden en het boek Spreuken in voorbereiding. Voor gezamenlijke uitgaven hebben beide besturen vier uitgangspunten benoemd: het Evangelie van zonde en genade moet in duidelijke bevoordingen dichtbij worden gebracht; jongeren moeten leren Bijbelgedeelten te onderzoeken en dienen daarbij gebruik te maken van hulpmiddelen voor Bijbelonderzoek; de actualiteit moet worden gekoppeld aan Bijbelstudie zonder afbreuk te doen aan identiteit; er dient oog te zijn voor diversiteit in leefwereld en niveau van de jonge leden van de gemeenten.

Gezamenlijke commissies en bijeenkomsten

Beide organisaties hebben inmiddels een aantal leden afgevaardigd in gezamenlijke commissies die zich richten op de uitgave van materiaal of het organiseren van bijeenkomsten. Zo organiseren HHJO en LCJ jaarlijks gezamenlijk een kruispuntconferentie over huwelijk en gezinsvorming. Ook de organisatie van een Bijbelstudieconferentie voor 23-plussers staat jaarlijks op de agenda. Beide organisaties blijven conferenties voor de jongeren onder de 18 jaar zelfstandig organiseren. Ook de kadervorming van leidinggevend in het jeugdwerk blijft grotendeels gescheiden. Regionale kadervormingactiviteiten worden gezamenlijk voorbereid, maar zelfstandig aangeboden aan leidinggevend uit de achterban. Alleen in Friesland en Zeeland nodigen LCJ en HHJO leidinggevend actief uit op elkaars bijeenkomsten, omdat in die twee provincies over het algemeen slechts één van beide organisaties kadervorming aanbiedt.

Samenwerkingsperiode

De samenwerkingsovereenkomst tussen het LCJ en de HHJO is na ondertekening daarvan voor drie jaar bedoeld. Als na drie jaar de samenwerking wordt voortgezet, gaan beide organisaties uit van

een meer langdurige periode van samenwerking. De besturen vergaderen minimaal twee keer per jaar gezamenlijk.

PSALMZANGDAG IN TEKEN VAN CALVIJN

Op D.V. zaterdag 14 maart 2009 wordt in de Bovenkerk te Kampen de landelijke Psalmzangdag weer gehouden. Dit jaar wordt op de Psalmzangdag stilgestaan bij het 500e geboortjaar van de reformator Johannes Calvijn. Ds. L.W. van der Meij, predikant van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Driebergen, zal de psalmen van toelichting voorzien en zich daarbij toespitsen op het thema "Calvijn en de psalmen". De samenzang wordt zoals gewoonlijk weer op het Hinsz-orgel begeleid door Peter Eilander. De psalmen worden niet-ritmisch gezongen uit de berijming van 1773. De Psalmzangdag is voor iedereen gratis toegankelijk. Wel wordt er twee keer gecollecteerd om de kosten te dekken. In de pauze zijn consumpties tegen betaling verkrijgbaar. De middag begint om 13.30 uur en is rond 16.30 uur afgelopen. Parkeertip: Stadhuis, Burg. Berghuisplein, op ca. 10 min. loopafstand van de Bovenkerk.

Voor meer info: www.psalmezangdag.nl.

THEMANUMMER OVER HET RIJK VAN DAVID EN SALOMO

De uitvoerige beschrijving in de Bijbel over het grote rijk van David en Salomo, dat zich uitstrekte tot aan de Eufraat, wordt door de meeste archeologen en theologen als onbetrouwbaar en zelfs als een legende beschouwd. Door velen wordt onmogelijk geacht dat Salomo zoveel rijkdom bezat en er wordt gesteld dat David en Salomo nauwelijks enige macht hadden, als ze al bestaan hebben. Het tijdschrift Bijbel, Geschiedenis en Archeologie, dat uitgaat van de betrouwbaarheid van de Bijbel, gaf een themanummer uit over de historiciteit van het rijk van David en Salomo in het licht van archeologische vondsten. Onder andere komt aan de orde dat in Jeruzalem in 2007 de fundamenten zijn opgegraven van een groot gebouw met zeer dikke muren daterend uit circa 1000 v. C., de tijd van koning David. Ook uit de vondst in Dan van fragmenten van een gedenksteen blijkt dat het Huis van koning David bestaan heeft. Verder blijken de verhalen over David en Salomo geheel te passen in de toenmalige situatie in het Nabije Oosten zoals blijkt uit diverse interessante artikelen in dit themanummer. Het themanummer is te verkrijgen door 2 over te maken op girorekening 1.374.415 van adm. BGA te Kampen o.v.v.: themanummer rijk David. In het kwartaalblad BGA wordt informatie gegeven over tal van arche-

ologische vondsten die licht werpen op de tekst van de Bijbel. Over dergelijke vondsten vernemen we vrijwel nooit via de media. Ze bevestigen de betrouwbaarheid van de Bijbel en kunnen de vele vormen van kritiek op de betrouwbaarheid van de Bijbel weerleggen. Redactieleden van BGA zijn gaarne bereid een lezing met beamer-presentatie over een onderwerp dat te maken heeft met bijbelse archeologie te verzorgen tijdens avonden van kerkelijke gemeenten (06-45715497).

Boekbespreking

C.H. Spurgeon, Aangaande mij en mijn huis wij zullen de Heere dienen, pocket, 119 blz., € 7,95, Uitgeverij P. Boekhout, Stevinweg 2, 4691 SM Tholen, ISBN 978-90-75957-54-9. De zes preken die opgenomen zijn werden vertaald door ds. A. van der Zwan: De vreugde van een heilig huishouden, Psalm 118:15 en 16; wat ouders en ambtsdragers verblijdt, 3 Joh. 4; Vaders in Christus, 1 Joh. 2:13-14; Een appel aan kinderen van godvruchtige ouders, Spr. 6:20-23; Jezus en de kinderen, Mar. 10:13-16; De Hondkens Mat. 15:26-27 en Mark. 7:28 en 29. Het nu verschenen boek is deel 32 uit de serie. Op diverse aspecten van het gezinsleven naar Gods Woord wordt gewezen. Zo lezen we op blz. 16 over het gebed in het gezin: "Als de man en vader de huisgodsdienst niet wil leiden, moet de vrouw het doen. Maar hoe dan ook: laat er geen dag voorbij gaan zonder gezinsgebed. Een huis zonder zulk gebed is een huis zonder dak. Een dag zonder zulk gebed is een dag zonder zegen. Zegt u tegen mij: 'Helaas! Beste dominee, mijn man is niet bekeerd'? Dan zeg ik geliefde zuster, span u in om in gebed te gaan met de kinderen en doe het dan maar zelf. Ik herinner mij, dat wanneer mijn vader elders het Evangelie verkondigde, mijn moeder altijd zijn plaats innam bij het familie-altaar. En in mijn eigen gezin, als ik er niet ben, en mijn lieve vrouw ziek geweest is, zouden mijn zoons, hoewel ze nog maar jongens zijn, niet aarzelen om de Bijbel voor te lezen en te bidden. Ons huis kan niet zonder gebed zijn. Dat zou heidens, zelfs atheïstisch zijn." Op blz. 16 en 17 wijst Spurgeon op het zingen in het huisgezin. "Verder zou het goed zijn als er in onze huizen vaker gezongen werd. Als de leden van een gezin gewend zijn alleen of samen te zingen, verdrijft dat de sleur, weert het kwade gedachten af en wekt het de algemene lofprijzing op. Natuurlijk moet je dit punt – net als alle andere – met gezond verstand aanpakken, maar als wereldlingen in staat zijn liederen te zingen, moeten wij niet

moeilijk doen over het zingen van psalmen. Ik heb een aantal zeer gelukkige mensen gekend, die altijd psalmen, gezangen en geestelijke liederen neurieden. Ik heb een huisknecht gekend, die gewend was om te zingen onder het afwassen, en volgens hem maakte dat het werk een stuk gemakkelijker. Het is een belangrijke zaak om te zingen onder het werken. Fluit desnoods een beetje, als je niet zingen kunt, zoals een oude methodist mij vanmorgen zei, toen ik hem ontmoette – die liep alsmaar te fluiten, zolang hij onderweg was. En wanneer hij aan het werk was op het veld, deed hij precies hetzelfde. Ik vroeg hem wat hem toch dreef om aldoor te 'zingen'. Hij antwoordde: 'Nu, ik noem het geen zingen, het is maar wat gefluit, maar voor mij is het toch een soort zingen; zingen met mijn hart. Ik zing op deze manier omdat ik zo blij ben in de Heere. God heeft mij gered en mij op de weg naar de hemel geplaatst. Waarom zou ik dan niet zingen?' Wat voor herrie horen we soms van de goddelozen als ze hun afgoden dienen! Ze maken een hels kabaal met hun liederen, hun geschreeuw en hun godslasteringen. Waarom zouden wij geen vrolijk geluid voor de HEERE onze God maken? Ik raad u aan het uit te proberen in uw eigen huizen: om de HEERE letterlijk te prijzen met uw stem in heilig gezang." Op blz. 23, 24 en 25 gaat het over *oudervreugde*. "Eén van de dingen die een ouder de meeste vreugde verschaft, is dat de kinderen in de waarheid wandelen. Er is niets heerlijkers dan dat. Om te beginnen merken we daarover op dat *deze vreugde alleen gesmaakt kan worden door christelijke vaders en moeders*. Ouders kunnen deze tekst (3 Joh.: 4, vH) alleen van harte nazeggen als ze zelf ook in de waarheid wandelen. Er is geen wolf die verlangt dat zijn jongen in schapen zullen veranderen. Een onbekeerde hecht weinig waarde aan de bekering van zijn kinderen, aangezien hij er zelf ook niets om geeft. Wie zijn eigen ziel niet kostbaar acht, doet dat evenmin met de zielen van zijn nakomelingen. Wie Christus voor zichzelf afwijst, is er ook niet van gecharmeerd als zijn kinderen Hem aannemen....Helaas! Het zal – als onze kinderen de kroon des levens mislopen – een schrale troost zijn dat ze op het gebied van literatuur of kunst gelauwerd werden. Velen, die beter zouden moeten weten, achten zichzelf buitengewoon gezegend in hun nageslacht, als de kinderen rijk worden, een goed huwelijk aangaan, uitmunten in winstgevend ondernemingen of handel of uitblinken in het beroep dat ze verkozen hebben. Hun ouders gaan in een juichstemming slapen en staan met een tevreden gevoel op vanwege al hun successen, onschoon hun jongens hard

op weg zijn naar de hel. Ze hebben geen grotere vreugde dan over schatten, die door roest verdorven worden. Hoewel noch hun zoons noch hun dochters enig teken van wedergeboorte vertonen, of enig bewijs dat ze rijk zijn in God, geen spoor aan de dag leggen van verkiezende liefde of verlossende genade of van wederbarende kracht van de Heilige Geest, zijn hun ouders niettemin tevreden met hun toestand. Nu, ik kan van zulke kerkelijk ouders alleen maar zeggen dat ze er niet naar hoeven te raden of ze wel of geen ware christen zijn. En als ze zich dat soort vragen helemaal niet stellen, moeten ze ons toestaan er dan toch de nodige twijfels over te hebben. Als het hart van een mens werkelijk recht is voor God, en hijzelf verlost is van de toekomstige toorn, levend in het licht van het aangezicht van zijn hemelse Vader, is het zeker dat hij bezorgd is over de zielen van zijn kinderen. Voor zo iemand wegen die onsterfelijke zielen zwaar. Hij beseft dat niets hem meer vreugde kan geven dan te horen dat zijn kinderen in de waarheid wandelen. Oordeel vanmorgen voor uzelf geliefden, aan de hand van de lieflijke, maar tegelijkertijd indringende toetssteen van onze tekst. Als u belijdende christenen bent, maar niet kunt zeggen dat u geen grotere vreugde kent dan de bekering van uw kinderen, heeft u reden zich af te vragen of u ooit echt uw geloof heeft kunnen belijden." Woorden die het waard zijn te overdenken en tot zelfonderzoek dienen te leiden. Wat weegt ons het zwaarste als het gaat over onze kinderen? Hoe is het met onszelf gesteld? Hoe staat het met het gezinsgebed en het zingen in het gezin?

Uitnodiging

Het bestuur nodigt alle leden – en de echtparen die tot de doelgroep behoren, maar (nog) geen lid zijn – uit om deel te nemen aan onze bijeenkomst op **D.V. 18 april 2009** in de "Adullamkerk" van de Gereformeerde Gemeente te Barneveld-Zuid, Ds. E. Franssenlaan 6, (0342) 414071

Dr. R. Seldenrijk, directeur NPV zal een inleiding houden met als thema

HET GAAT NOOIT OVER

Agenda

14.45 - 15.00 uur opening
15.00 - 15.45 uur lezing
15.45 - 16.30 uur pauze
16.30 - 17.30 uur gelegenheid tot vragen stellen
17.30 uur sluiting

Aansluitend is er weer de mogelijkheid om gezamenlijk de maaltijd te gebruiken (kosten € 5,00).

Aanmelden **voor 4 april 2009** bij voorkeur via de website www.revoke.nl of anders telefonisch bij *Ilona Kalkman* (0184) 642253 of via e-mail: info@revoke.nl.

voor de agenda:

openbare bijeenkomst
D.V. 14 november 2009

Deputaten "Pastoraat in de gezondheidszorg" van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland

UITNODIGING

landelijke bijeenkomst voor werkers in de gezondheidszorg en pastoraat **D.V. zaterdag 7 maart 2009** van 10.30 tot 15.30 uur in de Chr. Geref. Fonteinkerk te Bunschoten (Bikkersweg 7; tel: 033 - 2986253)

THEMA: "KEUZES IN DE ZORG.... ZORG OM KEUZES?"

Sprekers:

- Ds. P.W. Hulshof, predikant te Leeuwarden
"Wat leert de Bijbel ons?"
- Drs. F. Visscher, neuroloog
"Dilemma's aan het eind?"
- Esmé Wiegman, tweede kamerlid van de Christen Unie
"Dilemma's in de politiek?"
- Prof. dr. ir. H. Jochemsen, algemeen directeur Prisma
"Dilemma's aan het begin?"

Gelegenheid tot vragen stellen door middel van een forumdiscussie.

De algehele leiding zal afwisselend plaatsvinden door de deputaten drs. J.P. Roubos en dhr. J.W. Baan

Aanmelding bij: Annie Reitsma tel: 030 - 6920073 (na 17.00 uur)

E-mail: anniereitsma@kpnplanet.nl

Om de onkosten van deze dag te beperken zal er een collecte plaatsvinden (de lunch wordt u aangeboden).

Congres IDENTITEIT en ONDERWIJS D.V. donderdag 5 maart 2009

Het congres 'IDENTITEIT en ONDERWIJS, *bezieling en/of verzulling?*' heeft als doelstelling: 'verdergaande bewustwording en toerusting met betrekking tot het denken over identiteit, de ontwikkeling van de identiteit, het bewaken en het verantwoorden van de identiteit'. Prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, drs. F.A. van Hartingsveldt en ds. A. Schreuder zullen een lezing houden tijdens dit congres. Dr. A. de Munck zal door de heer D.D. Both geïnterviewd worden naar aanleiding van zijn wetenschappelijk onderzoek. Daarnaast zullen er diverse workshops worden georganiseerd waarvan u er twee kunt bezoeken.

De thema's van deze workshops zijn:

1. Een vitale identiteit?	dr. A. de Muynck
2. Identiteit in historisch perspectief	drs. L.D. van Klinken
3. Werken met kernwaarden	A.W. A. ter Harmsel, drs. L.N. Rottier
4. Identiteitsgebonden onderwijs: argumenten pro en contra	drs. L. Jansen, drs. W. Penning MBA
5. Identiteit, vorm of intentie?	G. van Leeuwen MES, W. Nieuwenhuyzen MLE
6. Omgaan met media: identiteit en imago, hoe is de verhouding?	drs. H. van den Berge, W.B. Kranendonk
7. Personeelsbeleid en identiteit	dr. M. de Blois, mw. mr. T.E. Blom
8. Identiteit in de politiek	drs. P.A. Zevenbergen
9. Relatie kerk en school	ds. J. Joppe, A.J. Vogel
10. Toelatingsbeleid in relatie met spreidings- en integratiebeleid	drs. G. Bergacker, mr. J.G. Macdaniel
11. Dé oplossing voor het directeurentekort?	C. Dubbeld, J.F. Voorthuizen
12. De christelijke/reformatorische school participeert in de wijk!	drs. R. Toes, M.M. Vaders
13. Identiteit in het schoolconcept	drs. W. de Kloe
14. Identiteit en (botsende) grondrechten	P. Schalk, mr. J. Verhoeven

Het congres zal gehouden worden op **D.V. donderdag 5 maart 2009** in Hotel Van der Valk te Vianen van 09.45 - 17.00 uur. De congresorganisatie wil graag predikanten, kerkenraden, raden van toezicht, bestuurders en directies uit het onderwijs en uit de zorgsector, onderwijsadviseurs, politici en andere betrokkenen bij het christelijk/reformatorisch primair-, voortgezet-, middelbaar- en hoger onderwijs hartelijk uitnodigen tot het bijwonen van dit congres. Meer informatie is verkrijgbaar via de VGS: www.vgs.nl De kosten van dit congres zijn € 125,00 p.p.

Aanmelden mét opgave van workshops kan via e-mail: c.a.dewit@vgs.nl Voor vragen of meer informatie kan contact worden opgenomen met de voorzitter van de congresorganisatie: P.W. Moens, tel. 0317 - 61 28 88, e-mail: p.w.moens@vgs.nl

Manager Dienstenbureau

Wegens pensionering van de huidige functionaris ontstaat deze functie per 1 juli 2009. Deputaten Landelijk Kerkelijk Bureau van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland zijn op zoek naar een kerkelijk betrokken leidinggevende van het Dienstenbureau. Het betreft een parttime functie van 0,5 fte.

In deze rol fungeert de manager als gesprekspartner van de bureauhoudende en kashoudende deputaten, voor wie het bureau administratieve en secretariële diensten verleent. Ook de Theologische Universiteit te Apeldoorn als zelfstandig orgaan maakt gebruik van de administratieve ondersteuning door het Dienstenbureau. U vertaalt hun instructies naar bruikbaar en effectief financieel en personeel beleid en adviseert over de uitvoering hiervan. U geniet bij de uitvoering van de werkzaamheden een grote zelfstandigheid. In deze afwisselende functie komt u terecht in een team van twaalf bureaumedewerkers en vier beleidsmedewerkers.

Taken en verantwoordelijkheden:

- U geeft leiding aan het Dienstenbureau;
- U bent betrokken bij de uitvoering van de financiële en personeelsadministratie;
- U geeft de financiële en secretariële organisatie verder vorm door processen te optimaliseren;
- U bewaakt tevens de voortgang en realisatie van de overige werkprocessen;
- U geeft uitvoering aan en bent verantwoordelijk voor de implementatie van wet- en regelgeving zoals die door de overheid wordt vastgesteld;
- U verzorgt de managementinformatie.

Profiel:

U bent een manager die initiatieven neemt, meedenkt en processen overziet, beheerst en coördineert. U bent organisatiesensitief en bevordert openheid. U heeft affiniteit met zowel kerkelijke aangelegenheden als met (hoger) onderwijszaken. U bent sterk in woord en geschrift. U heeft een opleiding op hbo-niveau. Voor uw werkzaamheden legt u verantwoording af aan deputaten Landelijk Kerkelijk Bureau. Het belijdend lidmaatschap van de Christelijke Gereformeerde Kerken is een vereiste.

De arbeidsvoorwaarden zijn afgestemd op de richtlijnen zoals die door de PKN zijn afgegeven.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij de huidige directeur, de heer J.G.H. van der Vinne, telefonische te bereiken onder 06-12 68 49 37 of bij de voorzitter de heer A.J. van der Wekken, telefoon 0345-65 24 42.

Schriftelijke sollicitaties kunt u binnen 14 dagen na verschijning richten aan de secretaris van de deputaten Landelijk Kerkelijk Bureau, de heer P.Y. Hut, Valenberg 35, 2716 LP Zoetermeer of per e-mail: hut00174@planet.nl

*Ken Hem in al uw wegen,
en Hij zal uw paden recht maken.
Spreuken 3 : 6*

Bedroefd dat ik hem moet missen, maar **dankbaar** dat wij zolang samen mochten zijn, geef ik u kennis dat de Heere, **Wiens wegen wijsheid zijn**, op Zijn tijd, in de gezegende leeftijd van **86 jaar**, van mijn zijde heeft weggenomen mijn lieve en zorgzame man

Aart Beukers

Sinds 1985 Ridder in de Orde van Oranje Nassau

Alphen aan den Rijn.

G.J. Beukers-de Lange

Familie Beukers
Familie De Lange

9 februari 2009
Toussaintplein 20
2406 XL Alphen aan den Rijn

*Geen bloemen
Liever geen bezoek aan huis*

De begrafenis heeft 14 februari 2009 plaatsgevonden

Het bestuur van de Stichting "Bewaar het Pand" en de commissie van redactie delen u met ontroering mee het overlijden van ons gewaardeerd bestuurslid

dh. A. Beukers.

Vele jaren heeft hij met liefde zijn krachten mogen geven aan ons blad. Zijn inzet en trouw zullen bij ons in dankbare herinnering blijven.

De Heere sterke zijn vrouw en verdere familie.

De stichting "Bewaar het Pand" en de commissie van redactie.

Vakantie op Texel

De Verrassing.nl

Veertien accommodaties, waaronder acht bungalows en vijf nieuwe chalets.

De Noordel

Park achter De Verrassing. Vijf luxe bungalows met veel privacy.

De Noorderhoeve.nl

Twee vakantiewoningen voor zorgvakanties. Ook uitermate geschikt voor minder validen.

Boeken? Bel 0222 31 89 06

Helpt u hen aan een nieuw (t)huis?

De aardbeving verwoestte het.

GIRO: 320666

Postbus 1150
3900 BD Veenendaal

Voor voorlichting of presentatie
bel: (0184) 61 26 32

Stichting China
Veenendaal

VAKANTIE in de BETUWE

Voor rust, ruimte en gezelligheid bent u welkom Op minicamping DE VIJVERHOF in OMMEREN Kindvr, activ .caravanverhuur en vak.appartement v 4 pers. Voor info:0344 601973 www.vijverhof-ommeren.nl

Stichting steun Messias belijdende Joden

Postbus 22 3860 AA Nijkerk
www.messiasbelijdendejoden.nl

Voor informatie:
Ds. G. Bouw
Tel.: 0172 - 470040
E-mail: g.bouw@solcon.nl

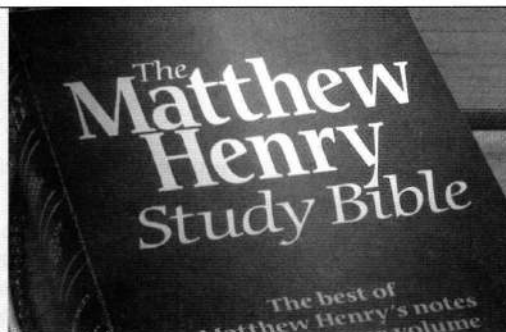
Steun de evangelieverkondiging door Messiasbelijdende Joden in Israël

Stort uw gift
op rekening 37 78 53 496 (Rabobank)
of 833 07 97 (Postbank)

Wij verzorgen graag een lezing
of diaprojectie op uw gemeenteavond
of verenigingsavond

Matthew Henry zoekt 圣经文字

Helpt u ons vertalen en verspreiden? Uw gift vult meer dan pagina's.

Stort uw gift op 3473.76.029 t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen.

HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China

Voor info of voorlichting: Bel 06 200 13 173 of kijk op www.hudsontaylor.nl

Als je leraar wilt worden, moet je in Gouda zijn

Driestar educatief dat is duidelijk

- Een stevige christelijke basis
- Gedegen kennis van theorie en praktijk
- Uitbouw van eigen interessegebieden
- Een boeiend studentenleven
- Uitzicht op een aantrekkelijke baan

AGENDA

Kom naar een voorlichtingsmoment om ons te ontmoeten!

7 maart 2009	Open Dag	Alle opleidingen
13 mei 2009	Open Avond	Leraar Voortgezet Onderwijs
		Leraar Basisonderwijs deeltijd en Pedagogiek
28 augustus 2009	Open Avond	Leraar Voortgezet Onderwijs

...

zie www.driestar-educatief.nl/hogeschool.

Driestar educatief

Voor vitaal christelijk onderwijs

LEERAAR BASISONDERWIJS (PABO)

LEERAAR VOORTGEZET ONDERWIJS

PEDAGOGIEK